

Preventivní program školy

Školní rok: 2016/2017

Základní škola Palackého 1351, Moravská Třebová, okr. Svitavy

Ředitel školy:	Mgr. Petr Vágner
Výchovný poradce:	Mgr. Romana Komoňová (1.stupeň) Mgr. František Zeman (2.stupeň)
Speciální pedagog:	Mgr. Petra Marossyová
Kariérní poradce:	Mgr. František Zeman
Metodik prevence:	Mgr. Vladimíra Schmidtová (2.stupeň) Mgr. Ivana Štěpařová (1.stupeň)

Informace: www.2zsmtrebova.cz

Úvod:

Předpisy, kterými se řídí Preventivní program

Krajský plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v Pardubickém kraji 2015-2019

Soubor pedagogicko-organizačních informací na školní rok 2016/2017, Čj.: MSMT-7896/2016-3

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků studentů ve školách a školských zařízeních, Čj. 21 291/2010-28

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, MSMT- čj. 21149/2016

Školní řád – schválen k 1. 9. 2016, Kázeňský řád – platný od 1.2.2016

§ 204 Zákon č. 40/ 2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

- Vyhláška č.27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění vyhlášky č. 147/2011 Sb.
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č.263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí

- Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
- Vyhláška č.15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy

Zákon č. 562/2004 Sb., ze dne 24. září 2004, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí

- Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení (MŠMT 2001)

Zákon ze dne 24. července 2009, kterým se mění zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10194/2002-14 (Věstník MŠMT sešit 3/2002)

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, Č.j.: 14 423/99-22

Evaluace a diagnostika preventivních programů (MŠMT 2002)

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005 (Věstník MŠMT sešit 2/2006)

Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 20 006/2007-51 (Věstník MŠMT sešit 11/2007)

Metodický pokyn MŠ - Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (Věstník MŠMT č. 11/2003, Č.j.: 25 884/2003-24)

Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018 č. 340 ze dne 10. května 2010.

Strategie protidrogové politiky Pardubického kraje na období 2012 - 2018 (Usnesení Z/360/11 ze dne 15. 12. 2011)

Charakteristika školy

Základní škola Palackého 1351, okres Svitavy je největší školou města Moravská Třebová. Její poloha se nachází v blízkosti sídliště na kraji města, z něhož do školy dochází většina dětí. Školu navštěvují i děti z přilehlých vesnic či vzdálenějších oblastí města. Pro letošní rok máme 636 žáků na prvním a druhém stupni. Škola mimo jiné disponuje školní družinou, jídelnou i školním klubem. Nabízí volnočasové aktivity v družině i mimo ni (vedené učiteli). ZŠ Palackého nabízí především sportovní vyžití žáků.

Akce, ze kterých čerpají pedagogové při práci se žáky – oblast primární prevence rizikového chování:

Závěry semináře, pro sborovnu - **Žák s potřebou podpůrných opatření v běžné škole**
- **Týmová spolupráce**
- **Řešení problémových situací**
- **Práce s pravidly**

Závěry metodického setkání pro pedagogy naší školy / Střed, a.s./ na téma „**Agresivita dětí a spolupráce pedagogů s rodiči**“

Závěry lektorek PPP Ústí nad Orlicí /Krok za krokem , Stonožka, Adaptační program/
– třídní učitelky + metodička prevence + výchovná poradkyně

Vedení třídnických hodin – seminář absolvovaly – Ing. Hana Vystavělová, Mgr. Romana Komoňová

Vedení třídnických hodin – seminář pro sborovnu

Jak pracovat s problémovou třídou – PaedDr. Helena Mazalová

Modelové řešení šikany – Mgr. Jiřina Faktorová

Interaktivní formy práce se třídou – Mgr. Dagmar Paděrová, Romana Komoňová

Jak pracovat s dětmi s SPU – Mgr. Lenka Švandová

Agrese u dětí – Mgr. Romana Komoňová

Šikana jako narušení vztahů ve skupině - Mgr. Vladimíra Schmidtová, Mgr. Ivana Štěpařová

Vrstevnický program – Mgr. Ivana Štěpařová

Dyskalkulický žák - Mgr. Alena Cáplová, Mgr. Dagmar Paděrová

Respektovat a být respektován - Mgr. Lenka Vymazalová, Mgr. Martina Lžičařová

Individuální přístup - Mgr. Dana Podešvová

Hry pro zklidnění agresivity – Mgr. Sylva Jarůšková

Pedagogové, kteří se zúčastnili v uplynulých letech jednotlivých školení, předávají zkušenosti ostatním kolegům.

Cílové skupiny:

- všichni žáci + pedagogové ZŠ Palackého Moravská Třebová 1351, okres Svitavy +zákonní zástupci žáků

zvláštní pozornost na:

- děti se zdravotními problémy
- žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- žáky ohrožené rizikovými faktory
- žáky, kteří rizikové chování vykazují

- děti ze sociálně - kulturně odlišného prostředí, u nichž je podstatná integrace do většiny
- zákonné zástupce dětí - nepodnětné rodiny

Hlavní cíle prevence:

- **předcházet všem rizikovým jevům:** návykové látky, rizikové chování v dopravě, poruchy příjmu potravy, alkohol, šikanování, kyberšikana, syndrom CAN, homofonie, extremismus, rasismus, vandalismus, záškoláctví, krádeže, netolismus, sebepoškozování, rizikové sexuální chování
- **zkvalitňování mezilidských vztahů ve škole**
- budování důvěry dětí k třídnímu učiteli, výchovnému poradci, metodikovi prevence
- **budování pozitivních vztahů mezi školou a zákonnými zástupci**

Konkrétní realizace:

Pedagožky, které poskytují konkrétní speciálně pedagogickou podporu naší škole, jsou speciální pedagog Mgr. Petra Marossyová a reedukátorky specifických poruch učení – Mgr. Jitka Dudková a Mgr. Jiřina Faktorová. Snahou této podpory je nalézt optimální model péče o žáky, zajišťovat jim podporu a zvyšovat jejich sebevědomí.

- zapojíme všechny třídy na 1. i 2. stupni do programu PPP Ústí nad Orlicí:-

- **Začátek** – (1. třída, 6. třída)
- **Stonožka** – vrstevnické vztahy (2., 3. třída)
- **Krok za krokem** – vrstevnické vztahy, přechod na druhý stupeň ZŠ (5. třída)
- **Kybersvět** – prevence kyberšikany (6. třída)
- **Co tam** – prevence záškoláctví (7. třída)
- **Zrcadlo** – prevence poruch příjmu potravy (8. třída)
- **Romeo, Julie...tma** – partnerské vztahy, sexuální výchova (8., 9. třída)

- nadále budeme pracovat na zlepšování vzájemných vztahů jak mezi dospělými / sbor /, mezi učiteli a dětmi, mezi školou a rodinou- pokusíme se **zapojovat /pokud možno/ rodiče do dění školy**

- i letos jsme se rozhodli pokračovat v osvětě rodičů, pozveme opět lektorku Střed, o. s. Ta pro zájemce z řad rodičů provede besedu na téma „ Rizikové chování dospívajících“

- budeme plnit kritéria projektu **Rodiče vítáni**

- vytváření pozitivního klimatu tříd tak, aby se žáci nebáli hovořit otevřeně a s důvěrou o problémech v třídních kolektivech – **jsme Férová škola**

- vést žáky k motivaci ke vzdělávání jako prostředku ke zvýšení úrovně života

- věnovat se důsledně problematice prevence proti všem možným způsobům násilí, proti ponižování lidské důstojnosti

- učit žáky pohybovat se bezpečně na sociálních sítích

- dbát na výchovu ke zdravému životnímu stylu

- seznamovat žáky s ucelenými informacemi o legálnosti a nelegálnosti drog

- vést žáky k rozhodování se o svých prioritách v životě, učit je techniky odmítání, pokud se jedná o negativně působící vrstevníky

- pokračovat ve vzdělávání pedagogů v oblasti primární prevence, zejména v metodách preventivní výchovy a v technikách preventivní práce s dětmi a jejich rodiči školení pro sborovnu- **Týmová práce, Práce s pravidly chování, Tvořivě řešíme mezilidské vztahy**
- koordinovat všechny školní i mimoškolní akce v oblasti prevence

Zdůvodnění záměrů vzhledem k výskytu současných problémů

Jsme škola, která je naplněna zejména dětmi, které bydlí na sídlišti, dále dětmi, které dojíždějí z okolních obcí. Hlavním problémem je dle pozorování zejména chování dětí, které se blíží agresivitě, dále užívání návykových látek /tabák, marihuana, alkohol/. Zaznamenáváme i emocionální prázdnotu u dětí a neschopnost smysluplně trávit volný čas. U části žáků se často projevuje sklon k zásadnímu nedodržování pravidel. Dále minimum estetického cítění a sníženou schopnost dodržovat etická pravidla.

Metody a formy práce v prevenci jsou:

Nespecifická primární prevence

- výklady v hodinách
- aktivní zapojení třídního učitele
- volnočasové aktivity
- společné akce pořádané školním žakovským parlamentem
- činnost školní klubovny a školní knihovny
- vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu
- školní výlety
- individuální práce s každou třídou
- spolupráce s příslušnými pracovníky dětského domova

• **Specifická primární prevence**

- skupinová práce ve třídách
- besedy, preventivní programy
- sociální hry
- poradenská činnost
- schránka důvěry
- odhalování specifických poruch učení a chování a následné náprava
- kvalitně zpracovaný školní řád

Zaměření Preventivního programu:

- zdůrazňování nebezpečí kouření a požívání alkoholu či jiných návykových látek
- zdůrazňování opatrnosti a obezřetnosti při dopravních situacích
- posilování sebeúcty a kritického myšlení, podpora seberealizace
- budování asertivity, vzájemné úcty
- posilování třídních kolektivů a důvěry ve třídu, důvěru v pedagoga
- posilování zodpovědnosti za vlastní činy
- uvědomění si rizikových faktorů internetu a jiných médií
- výchova k toleranci, snášenlivosti, proti rasismu a xenofobii
- budování zdravého životního stylu
- zvyšování fyzické odolnosti / otužování, větrání, vhodné oblečení/
- včasné odhalení specifických poruch učení a chování / zejména na 1. stupni/

- informace o drogách a jejich účincích budou dětem podávány průběžně s ohledem na věk tak, aby si uvědomovaly nebezpečí spojené se zneužíváním drog. V našem městě jsou dominantní drogou mladistvých alkohol a kouření, velice často marihuana. V prevenci se zaměříme především na ně.

- pedagogičtí pracovníci školy budou žákům příkladem ve vzájemných vztazích, ve vztazích k žákům. Při jednání s rodiči bude škola vystupovat jako rovnocenný partner tak, aby vztah škola - rodina byl funkční a nebyl zatížen nepřijemnými a nevysvětlenými skutečnostmi.

- po celou dobu pobytu ve škole nebo na školních akcích budou sledovat pedagogičtí pracovníci chování a projevy žáků, budou upozorňovat na odlišnosti v chování žáků metodika prevence a třídního učitele a budou se snažit je společnými silami odstranit tak, aby v třídních kolektivech vládlo příznivé klima.

- máme vytipované rizikové prostory ve škole / **chlapecké i dívčí toalety směrem k učebnám informatiky, šatny u tělocvičen, prostor u šatních skříněk**/. Těm bude věnována i nadále větší pozornost při dozorech. Žákům, kteří se mohou stát oběťmi šikany, bude věnována větší pozornost, stejně tak budou sledováni jedinci se sklonem k provádění šikany. Učitelé musí znát pokyn, jak postupovat v případě podezření na šikanu, či jiný sociálně patologický jev. Tento pokyn je k dispozici v obou sborovnách / žlutý pořadač/

- do výuky jednotlivých předmětů, zvláště Ov, Rv, Tv, Pv, Př, na 1. stupni do prvouky, vlastivědy a přírodovědy, budou systémově zařazovány etická a právní výchova a výchova ke zdravému životnímu stylu. **Důležitou součástí této výchovy je osobní příklad pracovníků školy. Jednotliví učitelé pozvou do svých vyučovacích hodin odborníky-specialisty na určitá témata.**

Preventivní strategie na prvním stupni:

- zdraví (kouření, dopravní výchova, finanční gramotnost, alkoholismus, návykové látky, environmentální výchova),
- mezilidské vztahy (společná tvorba pravidel soužití mezi žáky a učiteli, nácvik řešení problémů, komunikace a diskuze, všímání si jednotlivých odlišností mezi žáky a jejich kladné přijímání, přijímání, uvědomování si vlastní osobnosti),
- chování v situacích ohrožujících zdraví člověka
- stravovací návyky
- zásady psychohygieny

Preventivní strategie na druhém stupni:

- dodržování předem dohodnutých pravidel
- chování v situacích ohrožujících zdraví člověka
- stravovací návyky
- zásady psychohygieny
- zdraví (zdravý životní styl, stres, zvládání náročných situací, závislost, kouření a alkohol)

- mezilidské vztahy (vzájemné poznávání jedinců v nově utvořených kolektivech, následná tvorba pravidel a bezpečného prostředí, vhodné chování a komunikace, rozvoj schopnosti komunikovat a diskutovat,
- partnerství a sexualita,
- posílení osobnosti,
- rasismus, antidiskriminace)
- posílení právního vědomí

Úkoly jednotlivých pracovníků školy, zapojení žáků a zaměstnanců do Preventivního programu:

- **Ředitel školy** - má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu, sleduje jeho efektivitu, v případě potřeby svolává výchovné komise.
- **Výchovná poradkyně** – poskytuje poradenství při řešení školního neúspěchu, výukových problémů, spolu s třídními učiteli a asistenty se podílí na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů a připravuje podmínky pro integraci jednotlivých žáků, navrhuje řediteli školy svolávání výchovných komisí, konzultuje problémy s odbornými pracovišti (SPC, PPP).
- **Školní metodička prevence** - koordinuje přípravy a realizace programů, komunikuje s žáky, rodiči, ostatními pracovníky školy (především s třídními učiteli), odkazuje na další odborníky, monitoruje žáky v riziku a s poruchou chování a emocí, zaměřuje se na zachycování varovných signálů souvisejících s problematikou rizikových projevů chování, účastní se výchovných komisí, spolupracuje s organizacemi v oblasti primární prevence, dokumentuje průběh a hodnotí realizaci preventivní strategie.
- **Speciální pedagožka** - provádí depistáž, diagnostiku a nápravu specifických poruch učení a chování. Poskytuje podporu pro žáky vyžadující podpůrná opatření z důvodu zdravotního postižení. Spolupracuje při vytváření plánu pedagogické podpory a pomoci při realizaci IVP.
- **Pedagogický sbor** - jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů (viz ŠVP), jednotlivé problémy a nejasnosti z oblasti prevence rizikových projevů chování konzultují s metodičkou prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy
- **Třídní učitelé** – hrají stěžejní úlohu při naplňování MPP, mapují vztahy ve své třídě, vhodnými aktivitami navozují zdravé prostředí v kolektivu, konzultují a úzce spolupracují s metodičkou prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy, také s ostatními pracovníky školy a rodiči, seznamují žáky s MPP, podílí se na léčbě vztahů v kolektivech, ve kterých se vyskytla šikana, důsledně postihují (navrhují postihy) v případě porušení školního řádu. S rodiči komunikují nejen prostřednictvím třídních schůzek, ale ihned, když se objeví problém.
- **Žáci** - participují na přípravě a realizaci programu, jsou seznámeni s MPP, vědí, kde hledat pomoc, na koho se obrátit.
- **Preventivní tým** – metodičky prevence a výchovná poradkyně, speciální pedagog spolu úzce spolupracují při řešení výskytu rizikového chování, individuálně doporučují další postupy.
- **Kariérní poradce** – poskytuje poradenství o volbě povolání a dalším vzdělávání žáků

Aktivity pro žáky v rámci výuky:

a/ Povinné, volitelné a nepovinné předměty:

Ročník	Předmět	Téma	Cíle, formy práce
1.ročník	Prvouka	Jsem školák	rozlišení vhodného a nevhodného chování ve škole i mimo školu, důraz na obezřetnost při setkávání se s cizími lidmi
	Prvouka	Moje rodina	výchova k toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům
2.ročník	Prvouka	Člověk a zdraví	respektování somatické odlišnosti dětí
		Volný čas	odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná
	Prvouka	Finanční gramotnost – dle ŠVP Oslava narozenin Rodinná oslava Příprava a nákup na oslavu Dárek a jeho cena	
3.ročník	Prvouka	Člověk mezi lidmi	vystihne rozdíly mezi lidmi / rasová nesnášenlivost/
	Prvouka	Finanční gramotnost – dle ŠVP	
	Beseda s Policií ČR	Osobní bezpečí	
4.ročník	Přírodověda	Člověk a jeho zdravotní režim	učí se plánovat své činnosti s ohledem na ostatní osoby
	Přírodověda	Reklamní vlivy	učí se pracovat s reklamou, posuzuje její klady i zápory
	Vlastivěda	Finanční gramotnost – dle ŠVP Rozpočet domácnosti – příjmy a výdaje, hotovostní a bezhotovostní platby, úspory, půjčky	
	Beseda s Policií ČR	Osobní bezpečí	
	Třídnická práce	LVK	posilování morálně-volních vlastností, sebehodnocení, otužování
5.ročník	Přírodověda	Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	modelové situace zaměřené na nácvik způsobů chování v různých krizových situacích
	Vlastivěda	Jak se chovají mí vrstevníci ve městě	beseda s příslušníkem Městské policie
	Vlastivěda	Finanční gramotnost – dle ŠVP	

	Beseda s Policií ČR	Osobní bezpečí	
6.ročník	Ov,	Rodina Rodinný rozpočet	uvědomění si své pozice v rodině, nutnosti respektovat ostatní rodinné příslušníky uvědomění si úlohy v hospodaření domácnosti
	Čj	Vypravování	Jak jsem se stal nástrojem šikany / obětí/
	Čjs		nácvik komunikačních dovedností všeho typu – ústní, písemné
	Tv		zná svůj zdravotní stav a uvědomuje si škodlivost účinků drog na lidský organismus
	Ov	Finanční gramotnost – dle ŠVP	
	Beseda s Policií ČR	Městská policie se představuje	
	Třídnická práce	Já mezi námi 9	čtyřdenní adaptační pobyt na Svojanově, třídní učitelé, metodička prevence - vytváření pozice v nové třídní skupině, vytváření třídních pravidel- PPP Ústí nad Orlicí
	Třídnická práce	Adaptační program Pravidelné třídnické hodiny	6. A, B
	Beseda, ABATOP	Život v mediální džungli	6. A, B
	Přírodopis	Čeledi rostlin	mákovité /mák-opium/, tabák
7.ročník	Dějepis	Zámořské objevy	kulturní drogy/alkohol, tabák/-jejich původ
	Ov	Vlast, národ	náznak rozlišení vlastenectví a nacionalismu
	Ov	Ochrana majetku, vandalismus	nácvik techniky odmítání, beseda se zástupcem Policie ČR
	Ov	Finanční gramotnost – dle ŠVP	
	Tv		žák si uvědomuje nutnost soutěžit za družstvo, vzhledem k jeho zátěži při sportu se učí odmítat společensky tolerované drogy
	Tv	LVK	posilování morálně-volních vlastností, sebehodnocení
	Třídnická práce	Pravidelné třídnické hodiny	7. A, B, C
	Beseda s Policií ČR	Bezpečný pohyb na sociálních sítích	

	Beseda, ABATOP	Vážíš si svého těla, nebo ho zneužíváš?	
	Cizí jazyky	Reálie o anglicky mluvících zemích	žáci nacházejí společné a odlišné znaky sebe a různých ras, národností, etnik
8.ročník	Tv		učí se odmítat všechny drogy, vyhodnotí své postavení v družstvu
	Ov, Rv	Člověk a citový život Hledání sama sebe	cvičení a techniky, které žáka přivedou k rozpoznání sebe sama i ostatních, uvědomování si svých kladů a záporů
	Ov	Právní vztahy	žáci jsou vedeni k právní odpovědnosti
	Přírodopis	Biologie člověka	žáci jsou seznámeni s vlivem drog na trávicí soustavu, na vylučovací a nervovou soustavu
	Chemie	Dělení směsí	škodlivost účinků alkoholu na organismus
	Přírodopis	Zásady správné životosprávy	žáci jsou vedeni k tomu, aby na základě zásad správné životosprávy hodnotili tu svou, případně ji začali postupně měnit
	Čj	Sloh - úvaha	Já před zrcadlem, Násilí ve společnosti
	Cizí jazyky	Dopis	motivace žáků k navazování kontaktů s vrstevníky celého světa
	Ov	Profesní orientace Právo a morálka	beseda se zástupkyní Úřadu práce Svitavy
	Třídnická práce	Pravidelné třídnické hodiny	
	Beseda s Policií ČR	Drogy	
	Beseda, ABATOP	Pohoda, klídek a tabáček	
9.ročník	Tv		respektování soupeře, spoluhráče, opačného pohlaví, rasy, etnika, lidí s handicapem
	Tv		posilování sebekázně, soužití ve skupině – pracovní i volnočasové
		První pomoc	učí se reagovat na úraz, umí přivolat pomoc
	Ov	Občan v právních vztazích	žáci jsou vedeni k trestní odpovědnosti, jsou seznamováni s pojmenováním jednotlivých trestných činů týkajících se ubližování jiných osob
	Ov	Profesní orientace	žáci se učí orientovat na trhu práce, uvědomuje si své možnosti

	Chemie	Drogy, alkohol, kouření	žáci jsou seznamováni se škodlivostí kouření, s rozdělením drog podle účinků, s nebezpečím zneužívání některých léků
		Halogenové deriváty	žáci si uvědomují nebezpečí organických rozpouštědel pro lidský organismus
	Třídnická práce Beseda s Policií ČR	Pravidelné třídnické hodiny Příprava rozloučení se školou Právní vědomí	
	Beseda, MP EDUCATION	Bát či nebát se...?	žáci se seznámí s rizikovými faktory v období dospívání a jejich vlivem na reprodukční zdraví

V letošním roce jsou nabízeny tyto volitelné předměty: sportovní výchova, informatika, německý jazyk, konverzace v Aj, matematický seminář, výtvarný seminář. Ve všech těchto činnostech jsou žáci vedeni k týmové práci, k umění naslouchat jiným, ale i tvořit na základě svého vlastního úsudku.

Vzhledem k tomu, že se nám zdá, že žáci tráví u počítače nezdravě mnoho času, bude nutno i nadále mnohem intenzivněji pracovat na výchově tak, **aby si žáci i rodiče uvědomovali**, že je tato činnost /pokud je pravidelně nepřiměřeně dlouhá/ v rozporu se zdravým životním stylem a že může vážně ohrozit jejich zdraví.

b/ Zájmové kroužky:

Činnost zájmových kroužků na škole bude pokračovat. Tato forma práce s dětmi směřuje ke schopnosti komunikovat s vrstevníky nejen v třídních kolektivech, ale i v jiných sociálních skupinách.

Vzhledem k tomu, že žáci si zájmový útvar zvolí dobrovolně, mají možnost seberealizace, tím se zvyšuje jejich sebevědomí, učí se porovnávat své schopnosti s ostatními žáky, uvědomovat si své místo ve skupině, pracovat na svém osobnostním profilu.

Dlouholetou tradici má **flétnový kroužek**. I v letošním roce budou do fléten foukat naši páťáci.

Na prvním stupni bude fungovat i nadále **školní pěvecký sbor**.

Na druhém stupni bude fungovat klub logických a deskových her.

Na škole bude kromě oddělení ŠD fungovat také několik oddělení ŠK různého zaměření- **keramika, florbal, hrátky s přírodou, šikula, plavání, cvičení se stuhami**.

c/ Besedy a programy organizované pro jednotlivé ročníky:

Učitelé 1. i 2. stupně budou zajišťovat pro žáky pravidelně během roku besedy s odborníky v určitých oborech a budou vyhledávat spolupráci s různými specializovanými pracovišti v oblastech zdravého životního stylu, gynekologie, psychologie, poskytování první pomoci,

prevence proti návykovým látkám, ale i v oborech právo a kriminalita. Pozornost bude věnována i profesní orientaci.

Některé akce: **2. Stupeň**

Ročník	Nespecifická prevence	Specifická prevence
6. ročník:	Čas proměn Beseda s Městskou policií M. T. - Městská policie M. T. se představuje	Adaptační program Život v mediální džungli Dopravní výchova
7. ročník:	Image, nebo charakter?	Vážíš si svého těla nebo ho zneužíváš? Bezpečný pohyb na sociálních sítích – Městská policie ČR Vrstevnícké programy
8. ročník		Vážíš si svého těla, nebo ho zneužíváš? Pohoda, klídek a tabáček Nebezpečí sociálních sítí – Policie ČR Návykové látky– Městská policie M.T. Vrstevnícké programy
9. ročník:	Volba povolání Bát či nebát se.....?	Trestní odpovědnost – Policie ČR Vrstevnícké programy

Další akce:

Školní akademie

adaptační pobyt žáků 6. ročníku, hodnocení žáky, rodiči i učiteli – formou dotazníků

lyžařský výcvikový kurz – 4. a 7. ročník,

školní výlety a exkurze podle aktuální nabídky,

divadelní představení, koncerty, knihovnické lekce/

dny otevřených dveří

Halloween, zelenožlutý den

zážitkový pobyt školního žákovského parlamentu

Tvůrčí akce a soutěže:

Velkou pozornost věnují vyučující Tv tomu, aby žáci měli možnost srovnávat své výkony v soutěžích různého zaměření. Žáci na 1. stupni budou mít možnost připravovat se

v pohybových dovednostech se zaměřením na atletiku. Velký zájem o sportovní přípravu je i v letošním roce. V naší škole je věnována vysoká pozornost sportovním aktivitám. I letos pokračuje spolupráce se Slovanem Moravská Třebová, zejména v oblasti kopané. Všechny sportovní akce jsou prezentovány na www-stánkách školy.

Velkou pozornost a oblibu zaznamenala soutěž OVOV (projekt SAZKA Olympijský víceboj), která je určena široké veřejnosti a svou všestranností může pomoci v naplňování mimoškolních aktivit žáků. Trenéři se budou snažit přilákat do tohoto projektu co nejvíce dětí. Je to jedna z možností přitáhnout žáky k všestrannému pohybu.

V tomto školním roce připravíme opět školní akademii. Na scénáři budou spolupracovat učitelé se žáky. Naší vizí je směřovat žáky k tomu, aby si uvědomovali sílu kladných i /záporných emocí, aby pochopili odlišnost trávení volného času, preferování různých hodnot - duševno, tělo, osobnost atd./ a letos hlavně to, aby si uvědomili svou náležitost ke škole jako k jedné ze svých jistot.

Výtvarné práce žáků školy budou pravidelně vystavovány na veřejných místech městské radnice, domov důchodců, zámek, cukrárna atd.

Na škole pravidelně budou probíhat postupové soutěže ve zpěvu, recitaci i v různých sportovních soutěžích - týmových sportech, ale i v individuálních disciplínách. Žáci si mohou měřit síly v olympiádách, ve čtenářských soutěžích. Letos tomu nebude jinak.

Školní žakovský parlament:

Na škole bude i nadále pracovat žakovský parlament, který bude složený ze zástupců tříd vyššího stupně a zástupců žáků 5. tříd. Parlament vždy spolupracuje především s vedoucími učitelkami 1. a 2. stupně. Parlament má možnost tlumočit vedení školy požadavky ze tříd, podílí se na konání různých akcí a zabývá se některými podněty ze schránky důvěry. Jeho cílem je zlepšovat atmosféru na škole, zejména pak v třídních kolektivech.

Konkrétními akcemi v tomto školním roce budou už tradičně Halloween, Den otevřených dveří, pomoc při zápisu žáků do 1. třídy, Hledání vajíček – Velikonoce, Tradiční jarmark. Tímto způsobem bude docházet ke zlepšování vztahů mezi žáky vyššího a nižšího stupně.

Nadále budeme sbírat víčka pro Elišku, která je po obrně a potřebuje peníze na lázeňskou péči.

I v letošním roce si vedoucí učitelky, které spolupracují se členy parlamentu, daly za cíl prostřednictvím ŠŽP prosazovat pozitivní postoj k práci v třídních kolektivech a podílet se na vytváření přátelského, ale i pracovního ducha školy.

Školní klubovna:

V jedné z kmenových tříd funguje od 1. září 2009 klubovna školy, ve které žáci tráví volné hodiny, dle rozpisu i velké přestávky, chvíle odpočinku. I v letošním roce bychom chtěli zvát bývalé úspěšné žáky naší školy na besedy – jako motivaci k tomu, že se vyplatí na sobě pracovat. Protože navštěvovaly naši školu a mohou našim žákům poskytnout zajímavé postřehy ze svého života, případně pomoci nasměrovat žáky k smysluplnému trávení volného času.

Klubovna poskytne i vhodné prostředí pro programy prevence rizikového chování.

Klubovna je vybavena různými hrami, počítačem, audiotechnikou. Počítá se s obohacením materiálního vybavení i v příštím roce.

Schránka důvěry:

Žáci mají možnost v případě nějaké situace, která je jim nepříjemná, nebo ve chvílích, kdy se cítí nějak ohroženi, svěřit se se svým problémem prostřednictvím **schránek důvěry**, které jsou umístěny na dvou místech ve škole. Oběma schránkám důvěry budeme i nadále věnovat pravidelnou pozornost / metodička prevence + výchovná poradkyně/.

Dále funguje schránka důvěry na [www-stránkách školy](#) / je ryze anonymní, žáci jsou podrobně informováni o způsobu využití/

Nicméně (v pozitivním slova smyslu) žáci využívají spíše důvěry ve své učitele osobně.

Školení pedagogických pracovníků:

Metodik prevence se bude pravidelně zúčastňovat školení pořádaných metodickými orgány, či odbornými institucemi, které se zabývají problematikou sociálně patologických jevů. **Bude sledovat nabídku školení tak, aby se do systému školení zapojili i další pedagogičtí pracovníci, zejména třídní učitelé.**

- PPP Ústí nad Orlicí

- ABATOP, o.s.

- ACET, o.s.

- Střed.o.s

- projekt Oddyssea

Připraví alespoň 2 školení pro ped. pracovníky školy / třídnické hodiny, komunikace se žáky, komunikace s rodiči

Bude pravidelně spolupracovat s SPOD komisí, která je zřízena při MěÚ Moravská Třebová. Všechny závažné jevy bude řešit s vedením školy a s výchovnou poradkyní, potažmo s dalšími oprávněnými institucemi.

Jeho povinností je informovat ostatní pedagogické pracovníky o závěrech školení, případně se postarat o vzdělávání dalších pedagogů v oblasti prevence.

Spolupráce se zákonnými zástupci:

Budeme se snažit o to, aby rodiče byli maximálně informováni o veškerém dění ve škole, o prospěchu a chování jejich dítěte. Rodiče jsou prostřednictvím žákovských knížek na počátku školního roku informováni o potřebných telefonních číslech, o konzultačních hodinách jednotlivých učitelů. Rodiče mohou komunikovat s vedením školy, s metodičkou prevence i s výchovnou poradkyní prostřednictvím elektronické pošty. Jejich e-mailové adresy jsou na internetových stránkách školy.

Základním komunikačním dokumentem je žákovská knížka, která slouží k oboustranné komunikaci.

V letošním školním roce budeme na 2. stupni využívat systém elektronických žákovských knížek, který zkvalitní informovanost rodičů o studijních výsledcích jejich dětí. Rodiče se budou moci 2krát až 3krát do roka informovat o svém dítěti na třídních schůzkách, průběžně v konzultačních hodinách, samozřejmě po dohodě kdykoliv u kteréhokoliv vyučujícího.

V případě problému se žákem nastává jeho řešení tak, že škola okamžitě komunikuje s rodiči.

Třídní učitel má povinnost sledovat chování žáků v kolektivu a upozorňovat rodiče na případné negativní jevy.

Rodiče jsou seznámeni se školním řádem prostřednictvím internetových stránek školy, výňatek školního řádu je na zadním listu žákovské knížky. Na internetových stránkách školy se průběžně budou objevovat materiály k oblasti prevence, akce školy související s prevencí rizikového chování.

Strategie preventivní práce / šikana, záškoláctví, konzumace alkoholu, užívání drog/ je důležitou metodikou pro práci učitele. Je k dispozici jednak na internetových stránkách školy, jednak ve sborovně. Byl probírán na pedagogické radě.

Řešení přestupků žáků:

- rozhovor s účastníky přestupku
- nalezení svědků
- vlastní vyšetřování školy
- spolupráce s rodinou
- spolupráce s odborníky a specializovanými institucemi
- výchovná opatření
- nahlášení policii

Spolupráce s dalšími organizacemi:

- Město Moravská Třebová
- další školy ve městě
- PPP
- sociální kurátor
- krajský metodik prevence
- policie ČR, městská policie
- Úřad práce
- DDM

Informační systém školy:

Veškeré důležité informace o škole budou k dispozici na www.2zsmtrebova.cz
I v letošním roce budou zveřejněny dokumenty Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2015/2016 a Plán práce školy na rok 2016/2017. Na www-stránkách se budou pravidelně objevovat týdenní plány práce školy, rozvrh a jeho změny.

Aktuální i dlouhodobé problémy budou řešeny na pedagogických radách, se Školskou radou i se školním parlamentem.

Závěr:

Všichni pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s obsahem Preventivního programu na poradě dne 25. 8. 2016
Plán je platný pro školní rok 2016/2017.

Zpracováno metodiky prevence: Mgr. Vladimírou Schmidtovou a Mgr. Ivanou Štěpařovou, výchovnou poradkyní R. Komoňovou, speciální pedagožkou Mgr. Petrou Marossyovou, kariéřním poradcem Mgr. Františkem Zemanem.

Garantem programu je vedení školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, vedoucí učitelky 1. a 2. stupně.

Mgr. Vladimíra Schmidtová
Školní metodik prevence

Mgr. Romana Komoňová
Výchovná poradkyně

Mgr. Ivana Štěpařová
Školní metodik prevence

Mgr. František Zeman
Výchovný a kariérní poradce

Mgr. Petra Marossyová
Speciální pedagog

Mgr. Petr Vágner
Ředitel školy

V Moravské Třebové dne 25. 8. 2016

SEZNAM KNIH

- Prim. MUDr. K. Nešpor.... Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách
C. Raynerová: Nenič své chytré tělo
Prof. MUDr. A. Janík.... , Drogy a společnost
Prim. MUDr. K. Nešpor.... , Alkohol, drogy a Vaše děti
J. Němec, I. Bodláková Prevence zneužívání návykových látek
S. Wittwer..., Nejrychlejší cesta do nemocnice
M. Kolář, Bolest šikanování
M. Kolář, Skrytý svět šikanování ve školách
P. Po“the, Dítě v ohrožení
J. Dunovský..., Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě
J. Holub a kolektiv, AIDS a my
E. M. Johnson, Jak se vyhnout AIDS
S. Meredithová, Dospívání a sex
I. Pondělíček.... , Sexuální zrání mladého muže

H. Fleischhaue-Hardt...Ukaž mi to!
R. Lapínská, Psychologie dospívání
M. Plzák, Dospělým vstup zakázán
J. Donát, N. Donátová, Důvěrně a otevřeně o sexualitě
A. Brzek a kolektiv, Průvodce sexualitou člověka
MUDr. M. Plzák Csc. , Klíč kvýběru partnera pro manželství
MUDr. R. Uzel, Sex-odhalené tabu
J. Vedralová, Já se z těch rodičů zblázním
G. Leibold, Mentální anorexie
R. Portmannová, Jak zacházet s agresivitou
Z. Šimanovský, V. Mertin, Hry pomáhají s problémy
E. Fenwicková, Velká kniha o matce a dítěti
J. Melgosa, Zvládni svůj stres!
V. W. Foster, Nový začátek
B. Balcar, Kniha o zázračném světě kolem nás
J. D. Pamplona Roger, R. Uhrin, S chutí za zdravím
Nancy Van Peltová, Umění komunikace
Linda a Richard Eyrovi, Jak naučit děti hodnotám
Susie Brightová, Otevřeně o sexu
Jana Marhounová, Rv –Základy rodinného života I
Jana Marhounová, Rv –Základy rodinného života II